

OSREDNJA KNJIŽNICA P.P. 126 66001 KOPER

Leto XXXVII. Št. 214 (11.036) TRST, četrtek, 10. septembra 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PRESEDNIK JIM BO OBRAZLOŽIL SVOJO GOSPODARSKO POLITIKO Spadolini se danes sestane s predstavniki sindikatov

Na včerajšnji seji gospodarskih ministrov so ugotovili, da bo treba iz državnega proračuna črtati približno 10.000 milijard lir - Vlada zelo hladno sprejela Romitijeve predloge o draginjski dokladi

RIM - Predsednik vlade Giovanni Spadolini je včeraj zjutraj vodil sejo gospodarskih in finančnih ministrov, na kateri so morali doleteti še zadnje točke gospodarske politike vlade, ki jih bo Spadolini danes obrazložil predstavnikom ekonomske sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, ki jim bo tudi podal osnovne smernice finančnega zakona, o katerem so se domenili na zadnji vladni seji. Na včerajšnji seji je zakladni minister Andreatta imel poročilo o glavnih postavkah, ki jih bo vseboval državni proračun za leto 1982. Poleg Andreatte so se včerajšnje seje udeležili ministri za

Martelli in Spini, ki sta bila izvoljena za namestnika tajnika PSI (AP)

DANES SE SESTANETA VODSTVI KPI IN KD Vodstvo PSI je izvolilo dva namestnika tajnika

Izolitev Martellija in Spinija znatna pomladitev v kadrih PSI

RIM - Glavna značilnost obnove politične dejavnosti po letnih počitnicah so zasedanja vodstev raznih strank. Začeli so socialisti, katerih vodstvo se je sestalo iz sinod, zasedanje pa se bo nadaljevalo tudi danes, ko se bosta sestala še demokristjansko in komunistično vodstvo. Sicer pa bo skoraj ves mesec, tako predvidevajo v Rimu, posvečen pogajanjem med vlado, delodajalci in sindikati o tako imenovanim protinflacijskem paktu.

REAGAN IN BEGIN PRVIČ SKUPAJ

Ameriški predsednik Reagan je sprejel izraelskega predsednika vlade Begin v «ovalnem» uradu Bele hiše (Telefoto AP)

KONGRES SOLIDARNOSTI NA VEDNO BOLJ ZAOSTRENH STALIŠČIH

Mnogi delegati nočejo priznati PZDP njene vodilne vloge v poljski družbi

Predlog, da bi črtali ta člen statuta, je že podpisalo 127 predstavnikov - Pogovori med katoliško Cerkvijo, Kmečko stranko in Demokrasko stranko - Ostri napadi TASS

GDANSK - Razprava v prvem delu vsedravnega kongresa Solidarnosti, ki bi moral končati že predvčerajšnjim, a se še vedno nadaljuje, je dovolj jasno pokazala, da je po stavkah in protestnih gibanjih laici avgusta nastalo družbeno delo, da se bo ostro spopadalo z vlado in partijskim vodstvom PZDP za rešitev težkih problemov Poljske. Istovrstno pa neodvisni in samopravni sindikat neposredno poziva delavce socialističnih držav, naj ustanovijo svobodne sindikalne organizacije in naj na novih temeljih gradijo stike s Solidarnostjo.

SPRTA TABORA PODPRLA MIROVNE POBUDE

LIBANONSKA KRIZA DOŽIVLJA RAZPLET

Kot vedno pa je vse odvisno od izraelskega in sirskega zadržanja

BEJRUT - V Libanonu je že ustaljena praksa, da se napetost ponovno stopnjuje v trenutkih, ko so izgledi za politično in mirovno rešitev libanonske krize najbolj. Predsinočnim so topovske granate zasule razmejitveno črto, ki deli Bejrut na muslimanski in krščanski del. Na jugu Libanona pa je včeraj proizraelski separatistični major Hadad zagrozil, da bo s težkim topništvom odgovoril na «palestinske vojaške provokacije in napade».

Colombova poslanica Gromiku

RIM - Italijanski zunanji minister Colombo je včeraj poslal sovjetskemu zunanjemu ministru Gromiku poslanico, v kateri obravnava vprašanje miru in varnosti v svetu in se zavzema za politiko splošne razorožitve. Poslanico je Colombo poslal ob skorajšnjem srečanju med njim in Gromikom, Gromikom in ameriškim državnim tajnikom Haigom in drugimi zahodnimi ministri, ki se bodo udeležili bližnje skupščine OZN.

Sumljive okoliščine aretacije v Rabatu

RABAT - V Rabatu (Maroko) so včeraj aretirali prvega sekretarja socialistične unije narodnih sil Abderrahmana Boubabija. Vzrok aretacije še niso znani, čeprav upoštevajo možnost, da go aretacijo sprožile včerajšnje odločitve političnega biroja njegove stranke, ki se znatno razlikujejo od vladnih, zlasti kar zadeva vprašanje Zahodne Sahare.

MITTERRAND PREVIDNO IZPOLNjuje PREDVOLILNE OBLJUBE

Prepovedali kotiranje delnic tovornjakih bo francoska vlada

Vlada bo podržavila tudi tovarno orožja «Matra» in tovarne Dassault

PARIZ - V Franciji se približuje čas, ko bodo nekatera najpomembnejša industrijska podjetja, ki so v rokah zasebnikov, podzavili. Ukrep, ki ga je nova Mitterrandova uprava že dalj časa napovedovala, pa seveda še dalje naletava na odpor številnih konservativnih krogov, ki se nočejo sprijazniti z dejstvom, da jim moč in vpliv uhajata. Vsekakor pa je postopek nove francoske vlade izredno previden.

Radikali prekinili oddajanje TV dnevnika

RIM - Nekateri predstavniki parlamentarne radikalne stranke (med katerimi Crivellini, Ciccio-messere in Tessari) so včeraj s krog 19.45 vdrli v prostore druge televizijske mreže in s raznimi vzkliki («Ni res, ni res», «Poneverjate informacije») prekinili za nekaj trenutkov oddajanje televizijskega dnevnika, katerega je vodila novinarka Pjera Rolandi.

ITALIJA DOBILA «VINSKO VOJNO»?

BRUSELJ - Je izvršni odbor EGS v zvezi s tako imenovano evinjsko vojno med Italijo in Francijo podprl stališče Spadolinijeve vlade? Vsaj v italijanskih gospodarskih in političnih krogih trdijo, da je.

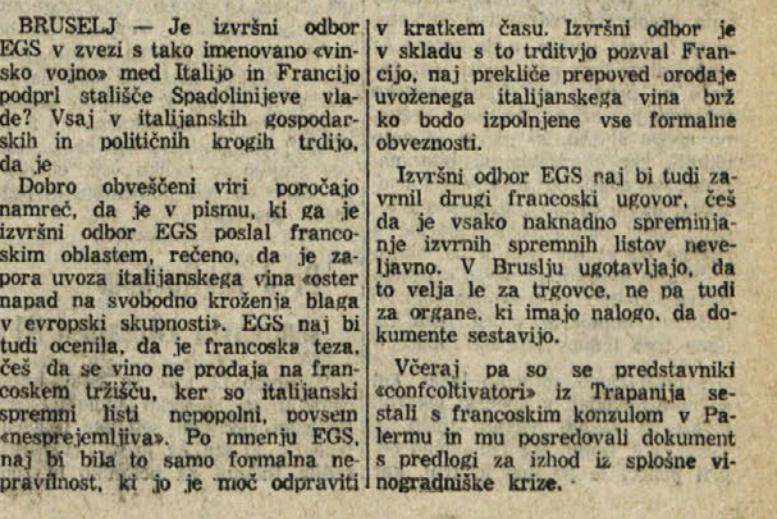
NA POVABILO ZUNANJEGA MINISTRA VRHOVCA

Haig v soboto v Beogradu

V ospredju krepitev dvostranskih odnosov

BEOGRAD - Na povabilo zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca bo državni sekretar ZDA Alexander Haig uradno obiskal Jugoslavijo 12. in 13. septembra. Ministra se bosta pogovarjala o nadaljnji krepitevi dvostranskih stikov in o prečnih mednarodnih vprašanjih. Pričakovati je, da bo ameriškega državnega sekretarja sprejel tudi predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher.

Obiska Alexandra Haiga potrjuje obojestransko zanimanje za nadaljnjo krepitev vestranskega medsebojnega sodelovanja, razumevanja in prijateljstva med narodi obeh držav. Ministra bosta ob tej priložnosti tudi nadaljevala pogovor, ki sta ga začela na nedavnem ministrskem sestanku v Cancunu. Vrhovec in Haig se bosta seznanila tudi s stališči vlad obeh držav do najbolj perečih vprašanih mednarodnih odnosov in o možnosti za premostitev zaostrenih razmer v svetu. (dd)

Alexander Haig

PRAZNIK BREGA

12., 13. in 14. septembra 1981 v BOLJUNCU

IGRA ANSAMBEL POMLAD

MLADINSKI ODBOR SKGZ

ZVEZA KOMUNISTICNE MLADINE ITALIJE

organizirata dvodnevni avtobusni izlet v Senti Primož na Koroskem...

Kino

Ariston 21.15 «The apples». Režija Menahem Golan... Ritz 17.00 «L'invincibile Ninja».

Razna obvestila

Zadruga «Krški breg» sporoča, da se bo tečaj o kletarstvu pričel danes, 10. septembra...

EX TEMPORIS V STARIH MILJAH v nedeljo, 13. tm. ZA ODRASLE IN OTROKE - Pokali, pakete, odkupne in denarne nagrade.

Izleti

Selekta KPI «J. Verginella» iz Križa priraja od 3. do 8. novembra 1981 letalski izlet v Sovjetsko zvezo.

Včeraj-danes

Danes, ČETREK, 10. septembra NIKITA Sonce vzide ob 6.37 in zatone ob 18.27.

Koncerti

V organizaciji Galerije Tribbio bo jutri, 11. tm., ob 20.30 v cerkvi «Beata Vergine del Rosario» pod naslovom «Umetnost, glasba, proza, poezija» koncert zbora Antonio Ilersberg pod vodstvom dirigenta Tullia Riccobona.

Razstave

V občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità bo do 14. septembra odprta razstava del slikarja Emidia Eredità.

Šolske vesti

Šola «Oton Zupančič» - Sv. Ivan sporoča, da bo šolska maša 16. tm. ob 9.30, šola «Fran Milčinski» - Katinara pa ob 8.30.

Mali oglasi

SZ BOR išče podjetne osebe, ki bi prevzela društveni bar na stadionu «I. maj».

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLIČNO IZOBRAŽEVANJE organizira za šolsko leto 1981/82 naslednje tečaje: V tržaški pokrajini, V gorški pokrajini, V videmski pokrajini.

KONČALO SE JE POČITNIŠKO OBDOBJE

SINDIKALNA FEDERACIJA OCENILA POLOŽAJ V INDUSTRIJSKIH OBRATIH

Poziv zasebnim in javnim delodajalcem k spoštovanju sprejetih obveznosti - Težave tudi v lesni industriji in v ladjedelništvu

Podgorška tekstilna tovarna, Denit, SIMO, jeklarna Alto Adriatico, INTECO, SOGETEC in druge manjše tovarne so v seznamu kriznih obratov, ki ga je po političnih sestavi enotna pokrajinska federacija CGIL, CISL, UIL.

Šolske vesti

V tajništvo slovenske nižje srednje šole v Trzinu v Gorici vpisujejo do 21. septembra v letošnji tečaj 150 ur.

PRIJETEN JUBILEJ V ŠTANDREŽU

Petdeset let streže domačim gostom gostilničarka Marička v «Konzumu»

Kar sredi noči so se številni gostje zbrali na dvojišču Konzuma v Štandrežu okrog slavljenke gostilničarke Marije

Zelo živahno je bilo v «Konzumu» v Štandrežu prejšnji večer, ko se je na ploščadi, ki je na dvorišču iz stare znanosti, zbralo več deset gostov, prijateljev in sorodnikov gostilničarke Maričke Maraz.

NOVA TOVARNA POHIŠTVA V KNEŽI NA TOLMINSKEM

September je zgodovinski mesec za Primorsko in s tem tudi za ostalo Slovenijo in Jugoslavijo. Tudi Slovenijo v zamejstvu se spominjamo kapitulacije Italije 8. septembra leta 1943, ki je spodbudila začetek množične nastave proti okupatorjem.

V MESECU AVGUSTU

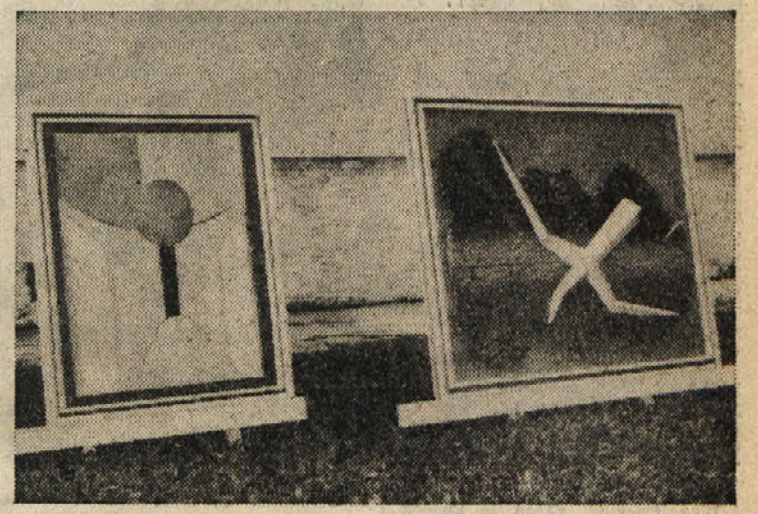
NAD STO TISOČ TON PROMETA V TRŽIŠKEM PRISTANIŠČU

Delavci v pristanišču Portoroža v Trzinu niso v avgustu mirovali ali počitnikovali tako kot njihovi tovariši v drugih tržiških tovarnah.

ZANIMIVA KULTURNA POBUDA

ŠEMPETER OB SOČI GOJI LONČARSKO UMETNIŠKO OBRT

Umetniki, člani sindikata, so poslali številne iz glin izdelane predmete - Razstava odprta do 20. septembra

Na dvorišču osnovne šole v Šempeteru ob Soči so odprli razstavo keramičnih izdelkov, ki bo odprta do 20. septembra.

Razna obvestila

Prosvetno društvo «O. Zupančič» iz Štandreža vabi starše otrok, ki so lani obiskovali telovadbo za šolske in predšolske otroke na sestanku, ki bo jutri, 11. tm., ob 20. uri v domu A. Budala.

Izleti

Mladinski odbor SKGZ prireja dvodnevni avtobusni izlet v Senti Primož na Koroskem, kjer bo v soboto, 12., in nedeljo, 13. tm., na pobudo lista Klavdijev mladine treh dežel na temo Mir, razorožitev in sodelovanje med narodi v Evropi.

Kino

VERDI 18.00-22.00 «Vestito per accidere». Film B. De Palme. Barvni film. Preprovan mladini pod 18. letom.

Novo Gorico in okolico

SOČA 18.00-20.00 «Ropar na svobodni». Ameriški film. SVOBODA 18.00 - 20.00 «Jaz sem tvoj morilec». Nemški film.

Trzin

EXCELSIOR 18.00-22.00 «Caldo desiderio erotico». PRINCEPE 18.00 - 22.00 «L'ultimo combattimento di Chens».

Šempeter ob Soči

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Danes ves dan in ponoči je v Trziču dežurna lekarna San Nicolò, Ul. 1. maja 94, tel. 73-328.

Dežurna lekarna v Gorici

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci, tel. 84-288.

PRIMORSKI DNEVNIK

ČEŠ, DA MOSKVA NI OMENILA ŠTEVILA UDELEŽENCEV

PROTEST NATO ZARADI SOVJETSKIH VOJAŠKIH MANEVROV V BELORUSIJI

Predstavnik NATO ni hotel obtožiti Sovjetske zveze, da je kršila helsinško listino

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
BRUSELJ — Le nekaj dni potem, ko je nekaj zahodnih držav — med njimi gre za ZDA, ZR, Nemčijo in Belgijo — naslovilo na sovjetsko vodstvo protest, ker niso bile pravčasno obveščene o razsežnostih vojaških manevrov sovjetske armade v Belorusiji in na Baltičkem morju, so se za podoben korak odločili tudi na sedežu severnoatlantskega pakta. Veleposlaniki petnajstih članic so na izrednem sestanku izrazili čisto zaskrbljenost ter poudarili, da morajo podpisnice helsinške sklepnice listine obvestiti o vseh vojaških vajah, na katerih so deluje več kot 25.000 vojakov.

Kot ugotavlja tiskovni predstavnik severnoatlantske organizacije, je Sovjetska zveza sicer obvestila, in sicer 14. avgusta, da se bodo v Belorusiji in na Baltičkem morju, ki bodo trajali od 4. do 12. septembra. A sovjetsko obvestilo ni navajalo števila udeležencev, kar je dajalo vtis, da gre za vajo z manj kot 25.000 vojakov. Šele komentar sovjetske agencije TASS je pred dnevi preciziral, da se manevrov udeležuje 100.000 vojakov, iz Švedske pa je prišla novica, da pomorski manevri vključujejo okoli 60 vojaških ladij. Pentagon je dal na plan drugačne podatke. Po ameriških virih je v Baltičskih vojaških vajah okoli 50 bojnih ladij, ki vključujejo tudi letalonosilce, križarke in rušilce, poleg tega pa še okoli 30 amfibijskih objektov. Komentarja TASS o pričetku manevrov ne gre jemati kot uradno obvestilo, dodajajo v NATO.

ANGOLA ZAHTEVA POMOČ ZA ODPRAVO POSLEDIC JUŽNOAFRIŠKE AGRESIJE

V nigerijskem glavnem mestu bodo razpravljali tudi o položaju v Namibiji

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
NAIROBI — V času, ko poteka v stekleni palači ob East Riverju izredno zasedanje generalne skupščine OZN o Namibiji, se bodo ta petek sestali v nigerijskih prestolnici Lagosu voditelji šestih prifrontnih držav z juga Crne celine, da bi razpravljali o južnoafriški agresiji v Angoli. Angolska vlada je vitem po zvala mednarodno skupnost, naj ji pomaga pri odpravi posledic južnoafriške invazije in kot ocenjuje, je pomoči potrebnih blizu pol milijona ljudi.

«PODVIG» NAVADNIH ZLOČINCEV ALI KAKE TERORISTIČNE SKUPINE?

Neuspeli napad na poštni kombi terjal hladnokrvni umor dveh karabinjerjev

Ubite karabinjerja Gerardo Rotondi in Francesco Papale (telefoto AP)

Podčastnika in vojaka je obsul pravi plaz strelou — Uspeli beg

AVERSA (Caserta) — Vsakodnevna «rutinska» naloga je bila za 41-letnega karabinjerskega podčastnika Francesca Papaleja in 30-letnega karabinjerja Gerardo Rotondi-ja usodna. Oba sta namreč bila žrtve neuspešnega poskusa ropu, med katerim sta, kot vsako jutro, s službenim kombijem znamenja fiat 850 spremljala pošto vozilo, ki raznaša vrednosti vsem poštnim uradom v okolici Averse. Pri roparskem podvigu je bil ranjen tudi 70-letni Michele Verolla, ki je prisostvoval zločinskiemu dejanju.

«Nehrujeva nagrada» jugoslovanskemu učenec

NEW DELHI — Trinajstletni učenec Jugoslovan Branimir Todorović je dobil «Nehrujevo nagrado» za prosti spis, medtem ko je 15-letna Indijka Jyoti dobila najvišje priznanje v kategoriji risb. Nagrada je dodelilo znano indijsko združenje za skrb za otroke, katerega žirija je pregledala kar 160.000 risb in spisov iz vsega sveta. 24 najboljših so nagradili s Nehrujevimi zlatimi medaljami. Branko Todorović je dobil izjemno priznanje v tako veliki konkurenci in je tudi prvi jugoslovanski učenec, ki je dobil to priznanje, ustanovljeno v spomin na indijskega premiera Nehruja, očeta sodobne Indije. (dd)

Enajst let za Veselico

ZAGREB — Kot poročča Tanjug, je kazenski senat zagrebskega okrognega sodišča včeraj izrekel obsodbo Marku Veselici, ki ga je obtožnica obremenila za sovražno dejavnost proti SFRJ. Zaradi teh kaznivih dejanj — sovražno propagande, izvajanja narodnostne neustrepanosti in vzpostavljanja slikov s pripadniki ustaških terorističnih organizacij v tujini, so Veselico obsodili na 11 let zapora. Hkrati je kazenski senat sprejel tudi sklep, ki obsojenemu

REŠILI SO JIH SMRTI

Ribiči in študentje so imeli polne roke dela, da so pred gotovo smrtjo rešili 180 kitov, ki so iz še nepojasnjenih vzrokov zaplavali na vzhodno obalo Tasmanije (Telefoto AP)

PRIMORSKE VESTI

Na Koprskem pričakujejo izreden vinski pridelek

Grozdi bo letos najbrž manj, vendar bo zelo kakovostno

KOPER, SEZANA — Vinogradniki na Koprskem in Krasu te dni zadovoljno prihajajo z ogledov vinogradov, saj letina dobro kaže. Pravijo sicer, da bodo v letu 1981 v koprski letini predvidevajo, da bodo letos iz lastnih in iz vinogradov kooperantov dobili okrog 600 vagonov grozdja, v sezanski kleti (obe sta v okviru delovne organizacije Agraria) v TOZD Timav pa okrog 200 vagonov, kar je dobra desetina proizvodnje v Sloveniji. S trgativjo bodo na Koprskem začeli okrog 20. septembra, na Krasu pa računamo, da bodo začeli trgati grozdje prve dni oktobra. Kot zanimivost povemo, da bo letošnja trgatve približno tri tedne prej kot je bila lani, in da je že sedaj sladkorna stopnja tolikšna, kot je bila lani ob trgatvi. Glede na to, da bodo dali prednost kakovosti bodo leti začeli trgati najprej merlot, ki bo prvi dozorel, potem še ostalo grozdje, kot bodo pa ocenili strokovnjaki. Letos bodo namreč stalno pregledovali grozdje v vinogradih in ga trgali glede na njegovo zrelost. To seveda velja za družbeni sektor. Zasebniki kooperanti pa bodo tudi posebej stimulirani za prodajo kakovostnega grozdja. Za odkup na Koprskem pripravljajo namreč tako imenovano progresivno lestvico odkupnih cen za grozdje. Po lestvici — konkretno cene še niso določene — bodo odkupne cene zelo različne, za optimalno dozorelo grozdje pa bo vinogradnik lahko dobil celo 40 odstotkov več od grozdja, ki ga bo prezdajal ali pa prepozno obral.

IZVEN KONKURENCE VRTELI JUGOSLOVANSKI «BANOVIC STRAHINJA»

Morettijev film «Zlate sanje» ni izpolnil pričakovanj

BENETKE — Včerajšnji program beneškega festivala ni bil pretežak. Pričakovani film Borhaneya Alauieja «Benruh El-Likad» (Srečanje v Bejrutu), ki prikazuje tamkajšnje dramatično stvarnost in sta ga protizveđa Tunizija ter Libanon, še ni prispele. Trenutno se še ne ve, če bodo ta film sploh vrteli pred koncem festivala. Preostala dva filma, indijski «Chalchitra» (Kaleidoskop) režiserja Minala Sena ter italijanski «Sogni d'oro» (Zlate sanje) Nannija Morettija, pa nista vzbudila navdušenja.

njegov zadnji preizkusni kamen pa ustvarja precejšnje dvome. Ne bi radi trdili, da je film grd ali slab. Na splošno, nekateri prizori nudijo veliko užitka in so polni originalnih domislic in navdušen. Moretti brez dvoma dobro pozna svoj poklic. Kar pa ne prepriča, je celotna zgradba filma. Osvrednja pripoved o krizi nekoga režiserja, ki s težavo snema svoj film, spominja tako na Fellinijev «Otto e mezzo» (Osem in pol) kot na Truffautov «Effetto notte» (Nočni učinek). Toda medtem ko sta slednja dva prešla ozke okvire kinematografske problematike, je opaziti pri Morettiju neravnost, da govori samo izbrancem, oziroma bolje rečeno le svojim najozjim prijateljem. Rezultat teh težav pa je vprašljivo.

Prekomerno cvetenje rdečih alg v Jadranu

BOLOGNA — Ob koncu poletne sezone se že vrsto let soočamo s hudim problemom — prekomernega razmnoževanja enceličnih alg, ki odvzamejo morju kisik in povzročajo množične pogine rib. Pojav je razširjen ob vsej obali Romagna, a je najbolj zaskrbljujoč v ferrarski pokrajini med izlivom reke Pad in Reno. Ob reki izliva namreč v morje obročel den mestnih in industrijskih odpadkov skoraj vseh velikih mest štirih severnoitalijanskih dežel, ki z osnajevaljem povzročata «cvetenje alg».